

Rahoitussaamisten ja -velkojen neljännesvuosikysely, sisältöohje

Sisällys

Tiedonkeruu	3
Yleiset ohjeet	4
Tiedonkeruun rakenne.....	4
Peruskäsitteitä	5
A-lomake: Yritysryhmän ulkopuoliset saamiset	9
A.1: Lainat	9
A.2: Vuokrausluotot	9
A.3: Talletukset.....	9
A.4: Kauppaluotot.....	10
A.5: Muut saamiset.....	10
B-lomake: Yritysryhmän ulkopuoliset velat	10
B.1: Lainat	10
B.2: Vuokrausluotot	10
B.3: Kauppaluotot.....	11
B.4: Muut velat.....	11
C-lomake: Yritysryhmän sisäiset saamiset	11
C.1: Lainat ja konsernitilit.....	12
C.2: Kauppaluotot.....	12
C.3: Muut saamiset.....	12
C.4: Talletukset.....	12
C2 Arvopaperisaamiset	12
C2.1 Joukkolainat	12
C2.2 Rahamarkkinapaperit.....	12
D-lomake: Yritysryhmän sisäiset velat.....	12
D.1: Lainat ja konsernitilit.....	13
D.2: Kauppaluotot.....	13
D.3: Muut velat	13
D2 Arvopaperivelat	13
D2.1 Joukkolainat	13
D2.2 Rahamarkkinapaperit.....	13
E-lomake: Yritysryhmän sisäiset oman pääoman sijoitukset	13
E.1: Raportoivan yhteisön oman pääoman sijoitukset ulkomaisiin tytä- ja osakkuusyrittäisiin sekä sivuliikkeisiin	14
E.2: Ulkomaisen emoyrityksen oman pääoman sijoitukset raportoivaan yhteisöön	14

Rahoitussaamisten ja -velkojen neljännesvuosikysely

F-lomake: Johdannaissopimukset	15
F.1: Ulkomailla asuvien kanssa tehdyt johdannaissopimukset	16
F.2: Johdannaiskaupan käteisvakuudet	16
Esimerkkejä johdannaissopimusten käsittelystä	16
G-lomake: Valtion lisäselvitykset	19
G.1: Valtion lisäselvitykset, velat	19
G.2: Valtion lisäselvitykset, saamiset	19
Korot	19

1 Tiedonkeruu

Rahoitussaamisten ja -velkojen neljännesvuosikysely (BOPQ) korvaa maksutaseen Ulkomaisten rahoitussaamisten ja -velkojen kuukausikyselyn (BOPM) sekä Luottokantatiedonkeruun vuoden 2017 ensimmäisen neljänneksen raportoinnista alkaen. Raportti tulee toimittaa viimeistään **selvitysneljännestä seuraavan kuukauden 30. päivänä**.

Rahoitussaamisten ja -velkojen neljännesvuosikyselyssä (BOPQ) annetaan tietoja yritysryhmän ulkopuolisista ja sisäisistä eristä. Velkainstrumenteista (pois lukien arvopaperit) annetaan ulkomaisten saamisten ja velkojen lisäksi tietoja myös Suomen sisäisistä eristä. Muista eristä annetaan tietoja ainoastaan Suomen ja ulkomaiden välisistä eristä.

Kerättyjä tietoja käytetään maksutasetilaston sekä ulkomaisen varallisuusaseman tilaston laadintaan sekä suorien sijoitusten tilaston laadintaan. Lisäksi tietoja hyödynnetään kansantalouden tilinpidon laadinnassa. Tiedonantovelvollisuus perustuu tilastolakiin (280/2004, 14§).

Tiedot kerätään suurimmilta Suomessa toimivilta yrityksiltä ja yhteisöiltä, joilla on merkittäviä ulkomaisia tai kotimaisia rahoitussaamisia ja -velkoja. Kysely kattaa kaikki kotimaiset sektorit (pl. rahalaitokset, sijoitusrahastot, kotitaloudet ja työeläkelaitokset). Jokainen samaan yritysryhmään kuuluva Suomessa sijaitseva tiedonantovelvollinen yhteisö tekee selvitykset erikseen. Lomakesivut muokkautuvat ennalta määriteltyjen roolien mukaan, siten että jokainen tiedonantaja voi antaa tietoja vain roolilleen määriteltyihin kohtiin.

Tiedonantajat on jaettu kolmeen eri **Rooliin** sektoriluokituksensa perusteella:

Rooli 1: Sektorit S11 (yritykset) ja S1313 (paikallishallinto)

Rooli 2: Sektori S1311 (valtionhallinto)

Rooli 3: Sektorit S125 (muut rahoituksen välittäjät), S126 (rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset) ja S127 (konsernin sisäiset rahoitusyksiköt ja rahanlainajat)

Tiedonantajan Sektoriluokitus 2012 -luokitusstandardin mukainen sektoritieto on saatavilla Tilastokeskuksen verkkosivulta:

<https://stat.fi/fi/luokitukset/sektoriluokitus/>

Kaikkien kotimaisten yhteisöjen y-tunnukset ja sektoriluokat on mahdollista saada tilastoraportointia varten Tilastokeskuksen luokituspalvelusta:

<http://www.stat.fi/tup/yriluok/index.html>

Lisätietoja tiedonkeruusta antaa Tilastokeskus. Tiedonkeruuta koskevat kysymykset voi lähettää osoitteeseen maksutase@stat.fi.

2 Yleiset ohjeet

2.1 Tiedonkeruun rakenne

Kyselyyn vastataan verkossa Tilastokeskuksen tiedonkeruulomakkeella. Lomakkeelle voi kirjautua joko Tilastokeskuksen sähköpostitse lähettämällä käyttäjätunnuksella ja salasanalla tai KATSO-tunnistuksella.

Tarkemmat tiedonkeruulomakkeen käyttöohjeet löydät Tilastokeskuksen Tiedonkeruun sivuston ohjeista.

Kysely koostuu seuraavista lomakesivuista:

- A Yritysryhmän ulkopuoliset saamiset
- B Yritysryhmän ulkopuoliset velat
- C Yritysryhmän sisäiset saamiset
- D Yritysryhmän sisäiset velat
- E Yritysryhmän sisäiset oman pääoman sijoitukset
- F Johdannaissopimukset
- G Valtion lisäselvitykset
- Korot

Kaikilla lomakesivuilla annettavat tiedot ilmoitetaan **miljoonina euroina kahden desimaalin tarkkuudella**. Lomakesivut A, B, C, D ja G sekä Korot-lomakesivu muokkaantuvat automaattisesti tiedonantajan roolista riippuen. Jokainen lomakesivu täytyy merkitä valmiiksi, jotta annetut tiedot siirtyvät Tilastokeskukseen.

Lomakesivujen viimeisimmän neljänneksen tiedot (pl. lomakkeet E ja G) on mahdollista täyttää vaihtoehtoisesti lataamalla palveluun lomakekohtainen csv-tiedosto. Csv-tiedoston muodostamisesta on erillinen ohje. Csv-tiedoston lataamista on mahdollista käyttää myös ensimmäisellä raportointikerralla, mutta tällöin alkukannat täytyy merkitä manuaalisesti lomakkeelle. Jokainen lomakesivu on merkittävä valmiiksi myös csv-tiedoston lähetystä käyttäessä, jotta tiedot siirtyvät Tilastokeskukseen.

Korkotiedot annetaan viimeisenä erillisellä lomakesivulla, kun kaikki muut lomakesivut on täytetty. Korkotiedot annetaan ainoastaan sellaisista instrumenteista, joille on annettu tietoja muilla lomakesivuilla. Korkotietoja ei eritellä vastapuolimaan tai sektorin suhteen.

Kaikkien roolien tiedonantajat jaottelevat yritysryhmän ulkopuoliset ja sisäiset erät maittain vastapuolen sijaintimaan perusteella lomakkeilla A, B, C ja D. Lisäksi tiedonantajan roolista riippuen osa saamis- ja velkaeristä jaotellaan vastapuolen sektoritiedon mukaan.

Yritysryhmän ulkopuoliset ja sisäiset erät jaotellaan maturiteetin mukaan (lyhyt- vai pitkäaikainen sopimus). Lyhytaikainen sopimus on alkuperäiseltä juoksuajaltaan enintään 12 kuukauden mittainen. Pitkäaikaisiksi sopimuksiksi katsotaan alkuperäiseltä juoksuajaltaan yli 12 kuukauden mittaiset sopimukset sekä sopimukset, joiden juoksuaikaa ei ole määritetty.

Yritysryhmän sisäiset erät jaotellaan edelleen vastapuolen sijaintimaan sekä yritysryhmäsuhteen perusteella.

Edellisen neljänneksen loppukantatiedot siirtyvät automaattisesti uusimman neljänneksen alkukantatiedoiksi. Mikäli alkukantatiedot ovat muuttuneet, tulee ne korjata edelliselle neljännekselle.

Tiedonkeruulomakkeella tiedonantaja voi uusimman neljänneksen lisäksi korjata kolmen aiemman neljänneksen tietoja, jos tiedot on annettu kyseisellä lomakkeella. Jos edellisten neljännesten tietoja käy muuttamassa, myös edelliset neljännekset tulee merkitä valmiiksi, jotta koko lomakkeen tiedot siirtyvät Tilastokeskukseen.

2.2 Peruskäsitteitä

Suomessa ja ulkomailla asuva

Tässä kyselyssä Suomessa asuvaksi määritellään talousyksikkö, jonka taloudellinen toiminta keskittyy pysyvästi Suomeen, ja jolla on Suomessa toimipaikka tai tuotantolaitos, josta käsin toimintaa harjoitetaan. Toiminta on pysyvää, jos taloudellista toimintaa harjoitetaan vähintään vuoden ajan. Muut talousyksiköt ovat ulkomailla asuvia.

Käytännössä kaikki Suomeen rekisteröidyt yhteisöt ovat Suomessa asuvia. Poikkeuksena ovat Suomeen rekisteröityjen yhteisöjen ulkomaiset sivuliikkeet, jotka määritellään ulkomailla asuviksi. Vastaavasti ulkomaille rekisteröityjen yhteisöjen sivuliikkeet Suomessa määritellään Suomessa asuviksi.

Pohjoismaiden Investointipankki (NIB), Euroopan unionin instituutiot ja muut kansainväliset järjestöt määritellään ulkomailla asuviksi ja eritellään omilla maakoodeillaan.

Euroalue

Euroopan unionin yhteisvaluutan euron käyttöön ottaneet Euroopan unionin jäsenvaltiot merentakaisine alueineen sekä Euroopan keskuspankki (EKP) ja Euroopan vakausmekanismi (EVM).

Arvopaperisaamiset- ja velat

Roolin 1 ja 2 tiedonantajat antavat tietoja myös arvopapereista. Tietoja tulee antaa vain yritysryhmän sisäisistä ulkomaisista arvopaperisaamisista ja -veloista.

Arvopaperisaamisia ovat jälkimarkkinakelpoiset osakkeet, joukkolainat ja rahamarkkinapaperit, joista lomakkeella annetaan tietoja joukkolainoista ja rahamarkkinapapereista.

Joukkolainoja ovat jälkimarkkinakelpoiset, alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli vuoden mittaiset velkapaperit. Rahamarkkinapapereita ovat jälkimarkkinakelpoiset, alkuperäiseltä maturiteetiltaan enintään 12 kuukauden mittaiset velkapaperit, kuten esimerkiksi yritys- tai sijoitustodistukset.

Jälkimarkkinakelpoisiin joukkolainoihin ja rahamarkkinapapereihin liittyvät ulkomaiset velat ilmoitetaan markkina-arvoon, joka sisältää velkakirjalle kertyneen koron (ns. dirty price -hintaan).

Tietoja johdannaissopimuksista ei anneta arvopaperisaamisissa tai -veloissa, vaan erillisellä Johdannaissopimukset-lomakkeella.

Yritysryhmä, emo-, tytär-, osakkuus- ja sisaryritys sekä sivuliike

Tässä kyselyssä yritysryhmällä tarkoitetaan kahden tai useamman talousyksikön muodostamaa kokonaisuutta, jossa yksi talousyksiköistä hallitsee välittömästi vähintään 10 % tai välillisesti yli 50 % äänivallasta kaikissa muissa kyseisen yritysryhmän yhteisöissä.

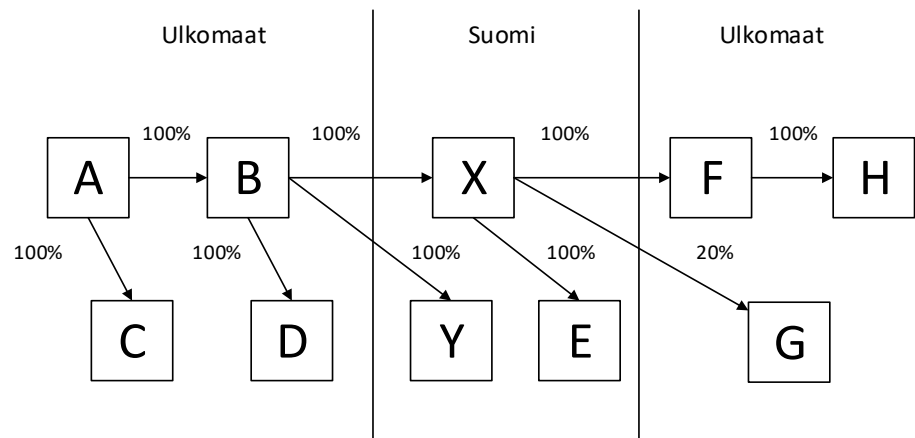
Käsitteenä yritysryhmä on lähellä kirjanpidon käsitettä konserni. Yritysryhmä kattaakin aina vähintään samaan konserniin kuuluvat talousyksiköt, mutta joissain tapauksissa yritysryhmä voi sisältää myös yrityksen kirjanpidossa konserniin kuulumattomia talousyksiköitä.

Yritysryhmäsuhde määräytyy sen perusteella, onko vastapuoli tiedonantajan näkökulmasta:

- 1) emoyritys
- 2) tytär-, osakkuusyritys tai sivuliike
- 3) sisaryritys

Esimerkki yritysryhmästä

Oheisessa esimerkissä laatikot kuvaavat talousyksiköitä. Näistä X on kyselyyn raportoiva suomalainen yhteisö. X, E ja Y ovat Suomessa asuvia ja muut ulkomailla asuvia. Nuolet kuvaavat omistussuhteita ja vieressä olevat prosenttiosuudet äänivaltaosuuksia.

Yritysryhmän sisällä suomalaisella raportoivalla yhteisöllä X voi olla suhde:

- 1) emoyhtiöön eli talousyksikköön, jolla on suoraan vähintään 10 % tai välillisesti yli 50 % suomalaisen yhteisön äänivallasta. Esimerkissä suomalaisten yhteisöjen X ja E ulkomaisia emoyhtiöitä ovat A ja B
- 2) tytär- tai osakkuusyhtiöön tai sivuliikkeeseen eli talousyksikköön, jossa suomalaisella raportoivalla yhteisöllä on suoraan vähintään 10 %:n tai välillisesti yli 50 %:n osuus äänivallasta. Esimerkissä F ja H ovat X:n ulkomaisia tytäryhtiöitä, G ulkomainen osakkuusyhtiö ja E suomalainen tytäryhtiö
- 3) sisaryhtiöön eli sellaiseen samaan yritysryhmään kuuluvaan talousyksikköön, joka ei ole suomalaisen raportoivan yhteisön emo-, tytär- tai osakkuusyhtiö tai sivuliike. Sisaryhtiösuhteessa olevia talousyksiköitä yhdistää yhteinen emoyhtiö, joka ei kuitenkaan omista sisaryhtiösuhteessa olevia saman omistusketjun kautta. Esimerkissä yhteisön X ulkomaisia sisaryhtiöitä ovat yhteisöt C ja D sekä suomalainen sisaryhtiö on yhteisö Y

Saamiset ja velat selvityskauden alussa ja lopussa

Jälkimarkkinakelpoisiin joukkolainoihin ja rahamarkkinapapereihin liittyvät saamiset ja velat selvityskauden alussa ja lopussa ilmoitetaan markkina-arvoon, joka sisältää velkakirjalle kertyneen koron (ns. dirty price -hintaa). Kaikkiin muihin velkainstrumentteihin liittyvät saamiset ja velat ilmoitetaan ilman kertynyttä maksamatonta korkoa.

Saamisten ja velkojen kanta- ja muutostiedoilla tulee olla seuraava keskinäinen yhteys: saamiset tai velat selvityskauden alussa + nettomuutos + valuuttakurssimuutokset + muut arvonmuutokset = saamiset tai velat selvityskauden lopussa.

Ensimmäisellä raportointikerralla annetaan tiedot myös saamisten ja velkojen alkukannoista.

Nettomuutos

Nettomuutos-kohdassa annetaan selvityskauden aikana suoritettujen ostojen ja myyntien tai nostojen ja kuoletusten välinen ero. Suoritukset ilmoitetaan tapahtumapäivän kurssiin. Mikäli kyseessä on muu kuin euromääräinen erä, muunnetaan suoritus euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin julkaisemaa tapahtumapäivän keskikurssia.

Valuuttakurssimuutokset

Tässä kohdassa annetaan tiedot selvityskauden aikana valuuttakurssien muutoksista aiheutuneista saamisten ja velkojen arvonmuutoksista. Valuuttakurssimuutos on positiivinen, kun saaminen tai velka kasvaa, ja negatiivinen, kun saaminen tai velka vähenee.

Ohje valuuttakurssimuutosten laskemiseen

Toisessa valuutassa kirjatut virrat muunnetaan kotimaiseen valuuttaan tapahtumahetken kurssilla ja kannat muunnetaan periodin viimeisen päivän kurssilla. Valuuttakurssimuutos lasketaan muuntamalla vieraassa valuutassa kirjatut tapahtumat euroiksi alla mainitulla tavalla ja sitten euromääräisestä loppukannasta vähennetään euromääräiset transaktiot ja periodin alkukanta.

Kaava:

$$V(\text{€}) = L(\$)t * xp(t) - A(\$) * xp(t - 1) - N(\$) * xv(t) - M(\$) * xv(t) \text{ jossa}$$

t = periodi

xp = periodin lopun kurssi

xv = tapahtumahetken kurssi

xk = periodin keskikurssi

A = alkukanta

N = nettomuutos

M = muut muutokset

L = loppukanta

V = valuuttakurssimuutos

Muu arvonmuutos

Muut arvonmuutokset ovat raportoitavan neljänneksen aikana saamisten tai velkojen arvossa muista syistä kuin ostoista, myynneistä ja kuoletuksista tai valuuttakurssimuutoksista aiheutuneita arvonmuutoksia. Muu arvonmuutos -kohtaa ei tarvitse täyttää lomakkeelle (paitsi *Korot*-lomakesivulla), vaan se lasketaan lomakkeelle automaattisesti muista ilmoitetuista muuttujista. Niiden suuruutta on syytä kuitenkin seurata aktiivisesti, sillä tavallisesti ne ovat lähellä nollaa ja suuret muut arvonmuutokset voidaan tulkita esimerkiksi luokitusmuutoksiksi. Luokitusmuutoksella tarkoitetaan esimerkiksi tilannetta, jossa erän yritysryhmäjaottelu siirtyy neljänneksen aikana esimerkiksi yrityskaupan seurauksena yritysryhmän ulkopuolisesta yritysryhmän sisäiseksi. Luokitusmuutoksesta tulee aina mainita *Lisätietoja*-kentässä.

Maturiteetti

Pitkäaikaisiksi saamisiksi ja veloiksi määritellään alkuaan yli 12 kuukauden mittaiset saamiset ja velat. Myös saamiset ja velat, joiden aikaa ei ole määritelty, katsotaan pitkäaikaisiksi.

Noteerattu ja noteeraamaton osakeyhtiö sekä muu yhtiömuoto

Noteerattuja yhtiöitä ovat yhtiöt, joiden osakkeet ovat jälkimarkkinoilla noteerattuja oman pääoman ehtoisia siirtokelpoisia arvopapereita ja joiden osakkaat vastaavat yhtiön veloista ja muista sitoumuksista vain yhtiön osakkeisiin sijoittamallaan pääomalla.

Noteeraamattomia osakeyhtiöitä ovat yhtiöt, joiden osakkeet ovat jälkimarkkinoilla noteeraamattomia oman pääoman ehtoisia siirtokelpoisia arvopapereita ja joiden osakkaat vastaavat yhtiön veloista ja muista sitoumuksista vain yhtiön osakkeisiin sijoittamallaan pääomalla.

Muita yhtiömuotoja ovat muut kuin noteeratut ja noteeraamattomat osakeyhtiöt. Muita yhtiömuotoja ovat esimerkiksi yhteisön sivuliikkeet sekä yhtiöt, joiden osuudet eivät ole siirtokelpoisia ja joiden omistajat vastaavat yhtiön veloista ja muista sitoumuksista koko omaisuudellaan.

Vastapuolimaat

Vastapuolimaana ilmoitetaan välittömän velallisen ja velkojan sijaintimaa. Useimmissa erissä myös Suomi on mukana vastapuolimaalistassa. Joukkolainoissa, rahamarkkinapapereissa ja osakkeissa velallinen on paperin liikkeeseenlaskija ja velkoja on paperin hallussapitäjä.

Maiden lisäksi erittely sisältää kansainvälisiä järjestöjä, jotka ovat Euroopan Keskuspankki (EKP), Euroopan investointipankki (EIB), Euroopan unionin instituutiot, Pohjoismaiden Investointipankki (NIB) ja muut kansainväliset järjestöt.

Jos saamisen tai velan vastapuolimaa vaihtuu liiketoiminnan tuloksena, tieto muutoksesta annetaan Muut arvonmuutokset -kohdassa. Muutoksesta tulee mainita *Lisätietoja*-kentässä.

Johdannaispörsseissä tehdyt vakioidut johdannaispörssimuutokset ilmoitetaan pörssin sijaintimaan mukaan ja vakioimattomat, kahdenväliset sopimukset ilmoitetaan vastapuolen sijaintimaan mukaan.

3 A-lomake: Yritysryhmän ulkopuoliset saamiset

Lomakesivulla annetaan tiedot muista kuin johdannais- ja arvopaperimuotoisista saamisista samaan yritysryhmään kuulumattomilta talousyksiköiltä. Tiedot annetaan sekä suomalaisista että ulkomaisista saamisista. Annettavat tiedot eritellään saamisen lajin, maturiteetin ja vastapuolimaan perusteella. Lisäksi **Roolien 2 ja 3** tiedonantajat erittelevät euroalueelle kohdistuvat lainasaamiset (pitkäaikaiset lainat, lyhytaikaiset lainat ja vuokrausluotot) myös vastapuolen sektorin mukaan. Muista saamisista vastapuolen sektorierittelyä ei kysytä.

Saamisista annetaan tiedot neljänneksen lopun tilanteesta sekä tiedot nettomuutoksista ja valuuttakurssimuutoksista. Ensimmäisellä raportointikerralla annetaan tiedot myös neljänneksen alun tilanteesta. Tiedot annetaan miljoonissa euroissa kahden desimaalin tarkkuudella.

3.1 A.1: Lainat

Lainoista ilmoitetaan luotot, joissa lainanantaja ja -ottaja tekevät kahdenvälisen luottosopimuksen. Velkakirjat, joihin luottosopimukset perustuvat, eivät ole jälkimarkkinakelpoisia eivätkä vapaasti siirrettävissä. Lainoja ovat esimerkiksi yksittäisvelkakirjalainat sekä luotonanto, joka toteutetaan arvopapereiden reposopimuksiin tai lainaussopimuksiin perustuvina arvopapereiden hankintoina. Lainoihin luetaan myös osamaksusopimussaamiset, laskusaamisten rahoitus (factoring) ja ostolaskujen rahoitus (confirming).

3.2 A.2: Vuokrausluotot

Vuokrausluottoihin (rahoitusleasing) annetaan tiedot vuokrattuihin tavarihin liittyvistä saamisista. Rahoitusleasingillä tarkoitetaan pitkäaikaista vuokrausta, jossa rahoittaja hankkii omistukseensa vuokralleottajan tarvitseman kohteen ja vuokraa sen edelleen pitkäaikaisella vuokrasopimuksella. Vuokralleottajalla on kohteen käyttöoikeus, ja vuokraus kestää yleensä kohteen koko taloudellisen käyttöiän. Vuokrausluottoihin ei anneta tietoja käyttöleasingistä, joka on lyhytaikaista ja lähellä tavanomaista vuokrasopimusta.

Vuokrausluoton nosto lasketaan vuokrattavan tavaran markkina-arvon suuruisena. Sopimusehtojen mukainen, säännöllisin väliajoin saatava leasingmaksu sisältää pääoman kuoletuksen ja siihen liittyvän koron, joista korko ilmoitetaan erillisenä Korot -lomakesivulla. Pääoman kuoletuksen osuus leasingmaksusta ilmoitetaan vuokrausluoton nettomuutoksena.

Kuoletukset lasketaan sopimuksen mukaisina sopimuksen päättymisneljännestä lukuun ottamatta. Päättymisneljänneksen nettomuutokseksi ilmoitettava kuoletus on yhtä suuri kuin edellisen neljänneksen lopun saaminen siten, että päättymisneljänneksen saaminen neljänneksen lopussa on nolla. Sopimukseen liittyvä saaminen saadaan vähentämällä tavaran sopimushetken markkina-arvosta kaikkien edeltävien neljänneksien (selvitysneljännes mukaan luettuna) kuoletusten yhteissumma.

3.3 A.3: Talletukset

Yritysryhmän ulkopuolisissa saamisissa ilmoitetaan rahoituslaitoksissa olevat käyttelytilit, määräaikaistilit ja muut talletustilit sekä hallussa (käteiskassoissa) oleva raha.

Talletuksissa ilmoitetaan esimerkiksi tiedot niistä rahoituslaitoksissa olevista konsernitilien pää- ja alatileistä, jotka tiedonantaja omassa kirjanpidossaan luokittelee saamiseksi rahoituslaitokselta.

Erikoistapaus

Mikäli rahoituslaitoksessa olevan luotollisen tilin saldo muuttuu negatiiviseksi, ilmoitetaan saldo B-lomakkeella (Yritysryhmän ulkopuoliset velat) kohdassa B.4 Muut velat.

3.4A.4: Kauppaluotot

Kauppaluotoissa ilmoitetaan yritysryhmän ulkopuolisten talousyksiköiden kanssa käytyyn tavara- ja palvelukauppaan sekä rakennus- ja muihin projekteihin liittyvät myyntisaamiset ja maksetut ennakot.

3.5A.5: Muut saamiset

Muut saamiset -kohdassa ilmoitetaan kaikki muut yritysryhmän ulkopuolisiin saamisiin liittyvät, muihin kohtiin kuulumattomat erät. Esimerkiksi vekselit, maksuaikasaamiset ja maksujenvälityssaamiset.

Johdannaiskaupan käteisvakuuksien tietoja ei anneta muissa saamisissa, vaan Johdannaisopimukset -lomakesivulla.

4 B-lomake: Yritysryhmän ulkopuoliset velat

Yritysryhmän ulkopuoliset velat -lomakesivulla ilmoitetaan muut kuin johdannais- ja arvopaperimuotoiset yritysryhmän ulkopuoliset velat. Tiedot annetaan sekä suomalaisista että ulkomaisista veloista. Annettavat tiedot eritellään velan lajin, maturiteetin ja vastapuolimaan perusteella. **Roolin 2** tiedonantajat erittelevät euroalueelle kohdistuvat lainavelat (pitkäaikaiset lainat, lyhytaikaiset lainat ja vuokrausluotot) myös vastapuolen sektorin mukaan. Muista velkaeristä vastapuolen sektorierittelyä ei tarvitse antaa.

Veloista annetaan tiedot neljänneksen lopun tilanteesta sekä tiedot nettomuutoksista ja valuuttakurssimuutoksista. Ensimmäisellä raportointikerralla annetaan tiedot myös neljänneksen alun tilanteesta. Tiedot annetaan miljoonissa euroissa kahden desimaalin tarkkuudella.

4.1B.1: Lainat

Lainoissa annetaan tiedot lainanottajan ja -lainanantajan tekemistä kahdenvälisistä luottosopimuksista. Velkakirjat, joihin luottosopimukset perustuvat eivät ole jälkimarkkinakelpoisia, eivätkä vapaasti siirrettäviä. Lainojen nostot ilmoitetaan täysimääräisinä vähentämättä niistä kuluja tai palkkioita. Korkokulut tulee kuitenkin vähentää ja ilmoittaa erikseen korot-lomakesivulla. Konsortiolainan nosto jaetaan maittain lainanantajien muodostamaan konsortioon kuuluvien ulkomaisten pankkien sijaintimaiden perusteella niiden osuuksien suhteessa. Lainoissa ilmoitetaan myös varainhankinta, joka toteutetaan repo-sopimukseen tai lainaussopimukseen perustuvana arvopapereiden myynteinä (tai luovutuksina). Lainoihin luetaan myös osamaksusopimussaamiset, laskusaamisten rahoitus (factoring) ja ostolaskujen rahoitus (confirming).

4.2B.2: Vuokrausluotot

Vuokrausluottoihin (rahoitusleasing) annetaan tiedot vuokrattuihin tavarihin liittyvistä veloista. Rahoitusleasingillä tarkoitetaan pitkäaikaista vuokrausta, jossa rahoittaja hankkii omistukseensa vuokralleottajan tarvitseman kohteen ja vuokraa sen edelleen pitkäaikaisella vuokrasopimuksella. Vuokralleottajalla on kohteen käyttöoikeus, ja vuokraus kestää yleensä kohteen koko taloudellisen käyttöiän. Vuokrausluottoihin ei anneta tietoja käyttöleasingistä, joka on lyhytaikaista ja lähellä tavanomaista vuokrasopimusta.

Vuokrausluoton nosto lasketaan vuokrattavan tavaran markkina-arvon suuruisena. Sopimusehtojen mukainen, säännöllisin väliajoin saatava leasingmaksu sisältää pääoman kuoletuksen ja siihen liittyvän koron, joista korko ilmoitetaan erillisellä Korot -lomakesivulla. Pääoman kuoletuksen osuus leasingmaksusta ilmoitetaan vuokrausluoton nettomuutoksena.

Kuoletuksat lasketaan sopimuksen mukaisina sopimuksen päättymisneljännestä lukuun ottamatta. Päättymisneljänneksen nettomuutoskohdassa ilmoitettava kuoletuksa on yhtä suuri kuin edellisen neljänneksen lopun velka siten, että päättymisneljänneksen velka neljänneksen lopussa on nolla. Sopimukseen liittyvä velka saadaan vähentämällä tavaran sopimushetken markkina-arvosta kaikkien edeltävien neljänneksien (selvitysneljännes mukaan luettuna) kuoletuksien yhteissumma.

4.3B.3: Kauppaluotot

Kauppaluotoissa ilmoitetaan yritysryhmän ulkopuolisten talousyksiköiden kanssa käytyyn tavara- ja palvelukauppaan sekä rakennus- ja muihin projekteihin liittyvät ostovelat ja saadut ennakot.

4.4B.4: Muut velat

Muut velat -kohtaan sisällytetään kaikki lomakesivun muihin (lainat, vuokrausluotot, kauppaluotot) kohtiin kuulumattomat erät. Esimerkiksi rahoituslaitoksissa oleviin tileihin perustuva luoton käyttö, vekselirahoitus, maksuaikavelat, maksujenvälitysvelat sekä vakuutuslaitosten jälleenvakuutuslivelat ja talletteet.

Johdannaiskaupan käteisvakuuksien tietoja ei anneta muissa veloissa, vaan Johdannaisopimukset -lomakesivulla. Vakuutuslaitosten vastuovelkoja (vakuutusmaksu- ja korvausvastuu) ei ilmoiteta tässä kyselyssä.

Erikoistapaus

Mikäli rahoituslaitoksessa olevan luotollisen tilin saldo muuttuu negatiiviseksi, ilmoitetaan saldo tässä kohdassa. Tilin saldon ollessa positiivinen, ilmoitetaan se A-lomakkeella (Yritysryhmän ulkopuoliset saamiset) kohdassa A.3 Talletukset.

5 C-lomake: Yritysryhmän sisäiset saamiset

Yritysryhmän sisäiset saamiset -lomakesivulla ilmoitetaan vieraan pääoman ehtoiset yritysryhmän sisäiset saamiset pois lukien johdannaiset. Tiedot annetaan sekä suomalaisista että ulkomaisista saamisista. **Roolien 1 ja 2** tiedonantajat antavat tiedot myös yritysryhmän sisäisistä ulkomaisista arvopaperisaamisista. **Roolin 3** tiedonantajien ei tarvitse antaa tietoja yritysryhmän sisäisistä arvopaperisaamisista.

Annettavat tiedot eritellään saamisen lajin, maturiteetin, yritysryhmäsuhteen ja vastapuolimaan perusteella. **Roolien 2 ja 3** tiedonantajat erittelevät euroalueelle kohdistuvat lainasaamiset (pitkäaikaiset lainat, lyhytaikaiset lainat ja vuokrausluotot) myös vastapuolen sektorin mukaan. Muista saamisista vastapuolen sektorierittelyä ei tarvitse antaa.

Saamisista annetaan tiedot neljänneksen lopun tilanteesta sekä tiedot nettomuutoksista ja valuuttakurssimuutoksista. Ensimmäisellä raportointikerralla annetaan tiedot myös neljänneksen alun tilanteesta. Tiedot annetaan miljoonissa euroissa kahden desimaalin tarkkuudella.

Saamiset ilmoitetaan bruttomääräisinä eikä nettomääräisinä veloilla vähennettynä.

Rahoitussaamisten ja -velkojen neljännesvuosikysely

5.1 C.1: Lainat ja konsernitilit

Lainat ja konsernit -kohdassa annetaan tiedot samaan yritysryhmään kuuluvilta talousyksiköiltä olevista rahoitussaamisista. Tiedot annetaan seuraavat erät yhteenlaskettuina: lainat, vuokrattuihin tavaroihin liittyvät vuokrausluotot, konsernitileillä syntyneet saamiset. Lainoihin luetaan myös osamaksusopimussaamiset, laskusaamisten rahoitus (factoring) ja ostolaskujen rahoitus (confirming).

5.2 C.2: Kauppaluotot

Yritysryhmän sisäisissä saamisissa kauppaluotoissa ilmoitetaan samaan yritysryhmään kuuluvien talousyksikön kanssa käytyyn tavara- ja palvelukauppaan sekä rakennus- että muihin projekteihin liittyvät myyntisaamiset ja maksetut ennakot.

5.3 C.3: Muut saamiset

Muut saamiset -kohdassa annetaan tiedot muihin kohtiin kuulumattomista yritysryhmän sisäisistä vieraan pääoman ehtoista saamisista. Näihin eriin kuuluvat esimerkiksi vekselit, maksuaikasaamiset ja maksujenvälityssaamiset.

Johdannaiskaupan käteisvakuuksien tietoja ei anneta muissa saamisissa, vaan Johdannaissopimukset -lomakesivulla.

5.4 C.4: Talletukset

Roolin 3 tiedonantajat kirjaavat talletukset samaan yritysryhmään kuuluvissa talletuspankeissa olevilla tileillä.

5.5 C2 Arvopaperisaamiset

5.5.1 C2.1 Joukkolainat

Joukkolainoissa **Roolien 1 ja 2** tiedonantajat antavat tiedot samaan yritysryhmään kuuluvien ulkomaisten talousyksiköiden liikkeeseen laskemista ja tiedonantajan hallussa pitämistä, alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli 12 kuukauden mittaisista jälkimarkkinakelpoisista velkakirjalainoista.

5.5.2 C2.2 Rahamarkkinapaperit

Rahamarkkinapapereissa **Roolien 1 ja 2** tiedonantajat antavat tiedot samaan yritysryhmään kuuluvien ulkomaisten talousyksiköiden liikkeeseen laskemista ja tiedonantajan hallussa pitämistä, alkuperäiseltä maturiteetiltaan enintään 12 kuukauden mittaisista jälkimarkkinakelpoisista velkakirjalainoista.

6 D-lomake: Yritysryhmän sisäiset velat

Yritysryhmän sisäiset velat -lomakesivulla annetaan tiedot vieraan pääoman ehtoista yritysryhmän sisäisistä veloista pois lukien johdannaiset. Tiedot annetaan sekä suomalaisista että ulkomaisista veloista. **Roolien 1 ja 2** tiedonantajat antavat tiedot myös yritysryhmän sisäisistä ulkomaisista arvopaperiveloista. **Roolin 3** tiedonantajien ei tarvitse antaa tietoja yritysryhmän sisäisistä arvopaperiveloista.

Annettavat tiedot eritellään velan lajin, maturiteetin, yritysryhmäsuhteen ja vastapuolimaan perusteella. **Roolin 3** tiedonantajat erittelevät euroalueelle kohdistuvat lainavelat (pitkäaikaiset lainat, lyhytaikaiset lainat ja vuokrausluotot) myös vastapuolen sektorin mukaan. Muista velkaeristä vastapuolen sektorierittelyä ei tarvitse antaa.

Veloista annetaan tiedot neljänneksen lopun tilanteesta sekä tiedot nettomuutoksista ja valuuttakurssimuutoksista. Ensimmäisellä raportointikerralla annetaan tiedot myös neljänneksen alun tilanteesta. Tiedot annetaan miljoonissa euroissa kahden desimaalin tarkkuudella.

6.1 D.1: Lainat ja konsernitilit

Lainat ja konsernit -kohdassa annetaan tietoja samaan yritysryhmään kuuluvilta talousyksiköiltä olevista veloista. Tiedot annetaan seuraavat erät yhteenlaskettuna: lainat, vuokrattuihin tavaroihin liittyvät vuokrausluottovelat, konsernitileillä syntyvät velat. Lainoihin luetaan myös osamaksusopimussaamiset, laskusaamisten rahoitus (factoring) ja ostolaskujen rahoitus (confirming).

6.2 D.2: Kauppaluotot

Kauppaluotoissa ilmoitetaan samaan yritysryhmään kuuluvien talousyksikön kanssa käytyyn tavara- ja palvelukauppaan sekä rakennus- että muihin projekteihin liittyvät ostovelat ja saadut ennakot.

6.3 D.3: Muut velat

Muut velat -kohdassa annetaan tiedot muihin kohtiin kuulumattomista yritysryhmän sisäisistä vieraan pääoman ehtoista veloista. Näihin eriin kuuluvat esimerkiksi vekselit, maksuaikasaamiset ja maksujenvälityssaamiset.

Johdannaiskaupan käteisvakuuksien tietoja ei anneta muissa veloissa, vaan Johdannaissopimukset -lomakesivulla.

6.4 D2 Arvopaperivelat

6.4.1 D2.1 Joukkolainat

Joukkolainoissa **Roolien 1 ja 2** tiedonantajat antavat tiedot suomalaisen tietojen antavan yhteisön liikkeeseen laskemista ja samaan yritysryhmään kuuluvan ulkomaisen talousyksikön hallussaan pitämistä alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli 12 kuukauden mittaisista jälkimarkkinakelpoisista velkakirjalainoista.

6.4.2 D2.2 Rahamarkkinapaperit

Rahamarkkinapapereissa **Roolien 1 ja 2** tiedonantajat antavat tiedot suomalaisen tietojen antavan yhteisön liikkeeseen laskemista ja samaan yritysryhmään kuuluvan ulkomaisen talousyksikön hallussaan pitämistä, alkuperäiseltä maturiteetiltaan enintään 12 kuukauden mittaisista jälkimarkkinakelpoisista velkakirjalainoista.

7 E-lomake: Yritysryhmän sisäiset oman pääoman sijoitukset

Yritysryhmän sisäiset oman pääoman ehtoiset sijoitukset -lomakesivulla annetaan tietoja oman pääoman ehtoista sijoituksista ulkomailla sijaitseviin tytä- ja osakkuusyhtiöihin sekä sivuliikkeisiin. Lisäksi lomakesivulla annetaan tiedot ulkomailla sijaitsevan emoyrityksen sijoituksista tietoja antavaan yhteisöön.

Tässä tiedonkeruussa ei anneta tietoja sijoituksista sijoitusrahastoihin eikä alle 10 %:n äänivaltaan oikeuttavista osakesijoituksista. Tiedot pääomalainoista annetaan yritysryhmän sisäisten saamisten ja velkojen -lomakesivuilla.

7.1 E.1: Raportoivan yhteisön oman pääoman sijoitukset ulkomaisiin tytär- ja osakkuusyhtiöihin sekä sivuliikkeisiin

Kohdassa annetaan tietoja yhteisön oman pääoman sijoituksista ulkomailla sijaitseviin tytär- ja osakkuusyhtiöihin sekä sivuliikkeisiin, joiden äänivallasta tietoja antavalla yhteisöllä on hallussaan välittömästi vähintään 10 % tai välillisesti yli 50 % (esimerkiksi yrityskauppojen tai oman pääoman korotusten seurauksena). Annettavat tiedot eritellään yritysryhmäsuhteen, vastapuolen maan sekä suoran omistusprosentin mukaan. Suora omistusprosentti kuvaa yhteisön omistuosuutta toisesta yhteisöstä suoraan siten, ettei omistusketjussa ole kahden yhteisön välissä muita omistajia. Muiden yhteisöjen kautta kulkevaa omistuosuutta ei lasketa mukaan tässä ilmoitettavaan omistusprosenttiin.

Nettomuutoksena ilmoitetaan selvitysjakson aikana tehtyjen oman pääoman sijoitusten ja pääoman palautusten erotuksena muodostuva muutos. Yrityskauppojen tapauksessa sijoitukseksi lasketaan tässä raportoivan yhteisön ulkomaisesta kohteesta maksama hankintahinta ja pääoman palautukseksi raportoivan yhteisön kohteen myynnistä saama myyntihinta. Osingoissa ja sivuliikkeen voittovarojen palautuksissa ilmoitetaan tiedonantajalle maksetut ja palautetut osingot ja voittovarojen palautukset selvitysjakson aikana. Osinkotiedot annetaan sille selvitysjakson, jolle tiedonantaja kirjaa ne tuotoiksi tuloslaskelmaansa.

Jos samaan maahan ja samaan omistusprosenttiluokkaan (=samat erittelyt) on useampaa vastapuolta koskevaa tietoa, summataan tiedot yhdelle riville.

7.2 E.2: Ulkomaisen emoyrityksen oman pääoman sijoitukset raportoivaan yhteisöön

Kohdassa ilmoitetaan tietoja sellaisen ulkomaisen talousyksikön oman pääoman sijoituksista tietoja antavaan yhteisöön, jonka hallussa on tietoja antavan yhteisön äänivallasta välittömästi vähintään 10 % tai välillisesti yli 50 % (esimerkiksi yrityskauppojen tai osakepääoman korotusten seurauksena). Tämä ulkomainen talousyksikkö on raportoivan yhteisön emoyritys. Annetut tiedot eritellään vastapuolimaan ja suoran omistusprosentin mukaan.

Nettomuutoksena ilmoitetaan ulkomaisen emoyrityksen selvitysjakson aikana tietoja antavaan yhteisöön tekemien oman pääoman sijoitusten ja pääoman palautusten erotuksena muodostuva muutos. Yrityskauppojen tapauksessa sijoitukseksi lasketaan tässä ulkomaisen ostavan emoyrityksen maksama kauppahinta ja pääoman palautukseksi ulkomaisen myyvän emoyrityksen saama myyntihinta. Osingoissa ja sivuliikkeen voittovarojen palautuksissa ilmoitetaan raportoivan yhteisön ulkomaiselle emoyritykselle jakamat osingot ja raportoivan sivuliikkeen voittovarojen palautukset ulkomaiselle emoyritykselle selvitysjakson aikana. Osingot ilmoitetaan sille selvitysjakson, jolloin raportoiva yhteisö kirjaa osingot pois taseen omasta pääomasta.

Jos samaan maahan ja samaan omistusprosenttiluokkaan (=samat erittelyt) on useampaa vastapuolta koskevaa tietoa, summataan tiedot yhdelle riville.

8 F-lomake: Johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset-lomakesivulla ilmoitetaan ulkomailla asuvien kanssa tehtyihin johdannaissopimukseen liittyvät sopimuskannan bruttoarvot sekä periodin aikana toteutuneet maksuvirrat. Tiedot annetaan erikseen, irrallaan kohde-etuuksista (instrumentti tai hyödyke, jonka arvoon sopimuksen arvo on sidonnainen). Johdannaissopimusten toteuttamisesta mahdollisesti seuraavat kohde-etuksien kaupat ulkomailla asuvien kanssa annetaan muilla lomakesivuilla (mikäli kyseessä ovat tämän kyselyn piiriin kuuluvat saamiset tai velat). Tiedonannon piiriin kuuluvat sekä vakioidut johdannaissopimukset että vakioimattomat, kahdenväliset sopimukset (ns. OTC-johdannaiset). Johdannaissopimuksissa annetaan tiedot myös samaan yritysryhmään kuuluvan ulkomaisen vastapuolen kanssa tehdyistä kahdenvälisistä sopimuksista. Ulkomaisista pörsseistä hankitut johdannaissopimukset katsotaan ulkomailla asuvien kanssa tehdyiksi. Lisäksi lomakkeella annetaan tiedot periodin aikana saaduista ja annetuista johdannaiskaupan käteisvakuuksista.

Maksut

Johdannaisista annetaan tiedot neljänneksen aikana toteutuneista sopimuksista johtuvista maksuista (maksuvirrat). Toteutuneet maksut jaotellaan sopimusosapuolilta saatuihin ja sopimusosapuolille maksettuihin maksuihin.

Maksuja käsitellään bruttoperiaatteella. Siten saman osapuolen kanssa tehtyjä sopimuksia ei nettouteta.

Maksuja ovat esimerkiksi vakioitujen johdannaissopimusten alkaessa maksettavat preemiot, niiden voimassaoloaikana toteutetut välitilitykset (ns. ei-palautettavat marginaalimaksut, engl. variation margins) ja päättyessä toteutettavat nettoarvotilitykset sekä kaikki vakioimattomiin sopimukseen liittyvät maksut osapuolten kesken.

Jos sopimus johtaa kohde-etuuden toimitukseen, kuten optioiden, futuurien ja termiinien tapauksessa on mahdollista, kohde-etuuden vallitsevaan markkinahintaan perustuvan arvon ja toteutus- tai sopimushintaan perustuvan arvon erotus on ilmoitettava maksuissa.

Johdannaismaksuihin **ei** lueta sopimuksia hankittaessa tai niiden voimassaoloaikana pankeille, sijoituspalveluyrityksille tms. maksettuja välityspalkkioita tai muita palvelumaksuja. Maksuihin **ei** sisällytetä sopimukseen liittyviä palautettavia vakuustalletuksia.

Sopimuskannan bruttoarvo

Johdannaissopimuksista ilmoitettava sopimuskannan bruttoarvolla tarkoitetaan neljänneksen lopussa voimassa (avoinna) olevien sopimusten markkina-arvoa. Saamisina (+) ilmoitetaan kaikkien niiden sopimusten arvojen summa, joiden markkina-arvot ovat positiivisia. Velkoina (-) ilmoitetaan niiden sopimusten arvojen summa, joiden markkina-arvot ovat negatiivisia. Kohde-etuuksien arvoja **ei** ilmoiteta johdannaissopimusten arvoina.

Saamisia ja velkoja ilmoitettaessa sopimuksia käsitellään bruttoperiaatetta noudattaen. Siten saman osapuolen kanssa tehtyjä sopimuksia ei nettouteta.

Jos markkina-arvot eivät ole määriteltävissä sopimusten julkisista hinta- tai korkonoteerauksista (OTC-johdannaiset), voidaan sopimukset arvostaa esimerkiksi soveltamalla teoreettisia hinnoittelumalleja tai arvioimalla sopimuksen jäljellä olevien nettomaksuvirtojen diskontattu nykyarvo kohde-etuuden vallitsevan markkinahinnan perusteella.

Johdannaissopimuksen saamis- ja velkakanta eritellään maittain vakioimattoman sopimuksen vastapuolen sijaintimaan tai vakioidun sopimuksen tapauksessa johdannaissörssin sijaintimaan perusteella.

8.1 F.1: Ulkomailla asuvien kanssa tehdyt johdannaissopimukset

Tiedonannon piiriin kuuluvat sekä vakioidut johdannaissopimukset että vakioimattomat, kahdenväliset sopimukset (niin sanotut OTC-johdannaiset). Johdannaissopimuksissa ilmoitetaan myös samaan yritysryhmään kuuluvan ulkomaisen vastapuolen kanssa tehdyt kahdenväliset sopimukset. Ulkomaisista pörseistä hankitut johdannaissopimukset katsotaan ulkomailla asuvien kanssa tehdyiksi.

Seuraavia sopimustyyppejä ei katsota johdannaiksiksi tässä kyselyssä:

- Tavaroiden ja palvelujen kiinteähintaiset toimitussopimukset, ellei kyseessä ole vakioitu sopimus (esimerkiksi hyödykefutuuri), jolla voidaan käydä kauppaa pörssissä
- Vakuutusopimukset
- Takaukset ja muut luottojen vakuudet
- Johdannaisten kaltaiset sopimukset, jotka ovat kiinteä ja erottamaton osa kohde-etuutta ja joiden siten voidaan katsoa vaikuttavan kohde-etuuden arvoon (esimerkiksi vaihtovelkakirjalainoihin liittyvät sopimusjärjestelyt, joiden mukaan sijoittajalla on oikeus vaihtaa velkakirjansa liikkeeseenlaskijana toimineen yhtiön osakkeisiin)

8.2 F.2: Johdannaiskaupan käteisvakuudet

Tiedonannon piiriin kuuluvat ulkomaisen vastapuolen kanssa tehtyihin johdannaissopimuksiin liittyvät käteisvakuudet eli vakuustalletukset, jotka palautetaan maksajalle sopimuksen eräännyttyä. Muunlaisia johdannaiskauppaan liittyviä vakuuksia, kuten esimerkiksi arvopaperivakuuksia, ei raportoida. Vakuuksista ilmoitetaan ainoastaan saldo neljänneksen lopussa, ei virtatietoa.

8.3 Esimerkkejä johdannaissopimusten käsittelystä

Optioista kirjataan maksuihin niistä ostettaessa maksettavat ja niistä myytäessä saatavat preemiot sekä sopimusten päättyessä mahdollisesti saatavat/maksettavat nettoarvotilitykset. Lisäksi eräiden vakioitujen optiotyyppien (lähinnä korko-optiot) tapauksessa mahdolliset sopimusten voimassaoloaikana toteutettavat säännölliset välitilitykset on luettava mukaan.

Optiosopimuksen johtaessa kohde-etuuden toimitukseen menetellään seuraavasti:

- 1) Jos kotimaassa asuva tiedonantaja on sijoittaja (option haltija) ja jos kyseessä on osto-optio, kohde-etuuden vallitsevan markkinahinnan (kerrottuna kohde-etuuden määrällä) ja toteutushinnan (kerrottuna kohde-etuuden määrällä) erotus rinnastetaan ulkomaisilta sopimusosapuolilta saataviin maksuihin. Jos kyseessä on myyntioptio, kohde-etuuden toteutushinnan (kerrottuna kohde-etuuden määrällä) ja vallitsevan markkinahinnan (kerrottuna kohde-etuuden määrällä) erotus rinnastetaan ulkomaisilta sopimusosapuolilta saataviin maksuihin.

Kohde-etuuden osto/myynti ilmoitetaan vallitsevaan markkinahintaan muilla lomakkeilla (mikäli kyseessä on kyselyn piiriin kuuluva saaminen tai velka).

- 2) Jos kotimaassa asuva tiedonantaja on option myyjä (asettaja) ja jos kyseessä on osto-optio, kohde-etuuden vallitsevan markkinahinnan (kerrottuna kohde-etuuden määrällä) ja toteutushinnan (kerrottuna kohde-etuuden määrällä) erotus rinnastetaan ulkomaisille sopimusosapuolille suoritettaviin maksuihin. Jos kyseessä on myyntioptio, kohde-etuuden toteutushinnan (kerrottuna kohde-etuuden määrällä) ja vallitsevan markkinahinnan (kerrottuna kohde-etuuden määrällä) erotus rinnastetaan ulkomaisille sopimusosapuolille suoritettaviin maksuihin. Kohde-etuuden osto/myynti ilmoitetaan kohdan 1 mukaisesti.

Optiosopimus katsotaan kyselyssä aina sijoittajan (haltijan) saamiseksi ja myyjän (asettajan) velaksi, joten sopimuskannan bruttoarvoja ilmoitettaessa saamiisiin sisällytetään ostetut optiot ja velkoihin asetetut optiot.

Futuureista maksuina kirjataan sopimusten voimassaoloaikana toteutetut välitilitykset. Yleensä nämä maksut määritetään sopimusten arvomuutoksien perusteella ja ne ovat yleensä päivittäisiä, joten sopimuskannan bruttoarvoihin ei tavallisesti jää mitään ilmoitettavaa.

Jos futuurisopimus johtaa kohde-etuuden toimitukseen, menetellään seuraavasti:

- 1) Jos kotimaassa asuva tiedonantaja on futuurisopimuksen ostaja ja jos kohde-etuuden vallitseva markkinahinta on kalliimpi kuin sopimushinta, markkinahinnan (kerrottuna kohde-etuuden määrällä) ja sopimushinnan (kerrottuna kohde-etuuden määrällä) erotus rinnastetaan ulkomaisilta sopimusosapuolilta saataviin maksuihin. Jos kohde-etuuden sopimushinta on kalliimpi kuin vallitseva markkinahinta, sopimushinnan (kerrottuna kohde-etuuden määrällä) ja markkinahinnan (kerrottuna kohde-etuuden määrällä) erotus rinnastetaan ulkomaisille sopimusosapuolille suoritettaviin maksuihin.
- 2) Jos kotimaassa asuva tiedonantaja on futuurisopimuksen myyjä ja jos kohde-etuuden vallitseva markkinahinta on kalliimpi kuin sopimushinta, markkinahinnan (kerrottuna kohde-etuuden määrällä) ja sopimushinnan (kerrottuna kohde-etuuden määrällä) erotus rinnastetaan ulkomaisille sopimusosapuolille suoritettaviin maksuihin. Jos kohde-etuuden sopimushinta on kalliimpi kuin vallitseva markkinahinta, sopimushinnan (kerrottuna kohde-etuuden määrällä) ja markkinahinnan (kerrottuna kohde-etuuden määrällä) erotus rinnastetaan ulkomaisilta sopimusosapuolilta saataviin maksuihin.

Kohde-etuuksien kaupat ilmoitetaan samoin kuin optioiden tapauksessa.

Termiinit (myös FRA:t) ja valuuttaswapit

Termiineistä maksuihin kirjataan osapuolten välillä sopimusten kestoaikana ja päättymisen yhteydessä suoritettavat maksut. Tyypillisiä maksuja ovat esimerkiksi obligaatio termiinien ja korkoterminien (FRA:t) päättyessä toteutettavat nettoarvotilitykset.

Valuuttatermiinien (valuuttakauppa määritellään termiinkaupaksi, jos valuutta toimitetaan myöhemmin kuin kahden pankkipäivän kuluessa kaupantekopäivästä) tapauksessa sopimus yleensä johtaa kohde-etuuden toimitukseen. Tällöin menetellään seuraavasti:

- 1) Jos kohde-etuutena olevan ostettavan valuutan vallitseva markkinakurssi (niin sanottu spot-kurssi) on korkeampi kuin sopimuskurssi, spot-kurssin (kerrottuna kohde-etuutena olevan valuutan määrällä) ja sopimuskurssin (kerrottuna kohde-etuutena olevan valuutan määrällä) erotus rinnastetaan ulkomaisilta sopimusosapuolilta saataviin maksuihin. Jos ostettavan valuutan sopimuskurssi on korkeampi kuin spot-kurssi, sopimuskurssin (kerrottuna kohde-etuutena olevan valuutan määrällä) ja spot-kurssin (kerrottuna kohde-etuutena olevan valuutan määrällä) erotus rinnastetaan ulkomaisille sopimusosapuolille suoritettaviin maksuihin.
- 2) Valuuttakauppa, jossa valuutta toimitetaan enintään kahden pankkipäivän kuluessa kaupantekopäivästä, ilmoitetaan tiedot A-lomakkeella (Yritysryhmän ulkopuoliset saamiset) kohdassa A.3 Talletukset. Sekä ostettavan valuutan määrä (saaminen kasvaa) että myytävän valuutan määrä (saaminen vähenee) muunnetaan euroiksi toteutuspäivän spot-kurkseja käyttäen.
- 3) Jos kyseessä on muu kuin valuuttatermiini, ja kohde-etuus toimitetaan, menetellään kuten futuurien tapauksessa.

Termiinisopimuksen alkaessa sopimuksen markkina-arvo on 0. Sopimuksen voimassaoloaikana kohde-etuuden markkinahinnat kuitenkin muuttuvat ja sopimuksen arvo voi olla myös positiivinen (saaminen) tai negatiivinen (velka). Lisäksi arvo voi vaihdella positiivisesta negatiiviseksi (ja päinvastoin) voimassaoloaikana. Vakioimattoman termiinisopimuksen arvo voidaan määrittää diskonttaamalla sopimuksen mukaiset maksuvirrat.

Valuuttaswapilla (foreign exchange swap) tarkoitetaan valuuttojen spot-kauppaa, johon liittyy vastakkaissuuntainen termiinkauppa. Selvityksessä ilmoitetaan tällaisen kaupan termiinipää valuuttatermiininä.

Koron- ja valuuttavaihtosopimukset

Koron- ja valuuttavaihtosopimuksella tarkoitetaan tässä sopimusta, jossa osapuolet vaihtavat keskenään tiettyyn nimellispääomaan liittyvät maksuvirrat (kassavirrat) ennalta sovitun maksuaikataulun mukaan. Jos kassavirrat ovat korkokassavirtoja ja saman valuutan määriä, puhutaan koronvaihtosopimuksesta (interest rate swap). Jos kassavirrat (ja nimellispääoma) ovat eri valuutan määriä, kyse on koron- ja valuuttavaihtosopimuksesta (currency swap tai cross-currency interest rate swap). Lisäksi koron- ja valuuttavaihtosopimukseen liittyy yleensä nimellispääoman vaihto sopimuksen lopussa (toisinaan myös alussa). Myös pääoman kuoletukset sopimuksen kestäessä ovat mahdollisia.

Maksuissa ilmoitetaan sopimuksesta johtuvat osapuolten väliset kassavirrat.

Vakioimattoman koron- ja valuuttavaihtosopimuksen arvo voidaan laskea sopimuksesta jäljellä olevien kassavirtojen tiedonantoajankohtaan (selvityksiperiodin loppu) diskontattujen nykyarvojen erotuksena. Diskonttauskorkona tulisi käyttää sopimuksen jäljellä olevaa juoksuaikaa vastaavaa markkinakorkoa.

Koron- ja valuuttavaihtosopimuksen taustalla ollessa todellinen saaminen tai velka (eli sopimus voidaan kohdistaa yksittäiseen saamiseen tai velkaan) ja vaihdettavat kassavirrat liittyvät sekä korkoon että pääomaan, voidaan arvoa määriteltäessä tarvittaessa menetellä myös seuraavasti:

- 1) Jos koron- ja valuutanvaihtosopimuksen taustalla on saaminen, arvona ilmoitetaan sopimuksella hankitun saamisen ja alkuperäisen saamisen jäljellä olevien pääomien (myös kertyneet korot) välinen erotus, joka voi olla positiivinen tai negatiivinen.
- 2) Jos koron- ja valuutanvaihtosopimuksen taustalla on velka, arvona ilmoitetaan alkuperäisen velan ja sopimuksella hankitun velan jäljellä olevien pääomien (myös kertyneet korot) välinen erotus, joka voi olla positiivinen tai negatiivinen.
- 3) Jos taustalla oleva alkuperäinen saaminen tai velka on ulkomainen, se ilmoitetaan alkuperäisten sopimusehtojen mukaisena tämän saamis- tai velkalajin kohdassa A- tai B-lomakkeella.

9 G-lomake: Valtion lisäselvitykset

Valtion lisäselvitykset -lomakesivulla **Roolin 2** tiedonantajat antavat tiedot ulkomaisista veloista koskien jäsenosuusvelkakirjoja sekä ulkomaisista saamisista koskien jäsenosuuksia ja kehitysluottoja. Tiedot eritellään vastapuolen tai vastapuolimaan mukaan erästä riippuen. Lomakesivulla annetaan tiedot myös Suomen sisäisistä saamisista koskien valtion varoista kuntien välittämiä luottoja. Tiedot Suomen sisäisistä saamisista eritellään vastapuolen sektorin mukaan.

9.1 G.1: Valtion lisäselvitykset, velat

Kohdassa annetaan tiedot jäsenosuusvelkakirjoista. Jäsenosuusvelkakirjoissa ilmoitetaan velkakirjat, joilla valtio suorittaa jäsenosuusmaksuja kansainvälisille järjestöille ja yhteisöille, jotka toimivat rahoituslaitoksina. Tiedot eritellään vastapuolen mukaan.

9.2 G.2: Valtion lisäselvitykset, saamiset

Kohdassa annetaan tiedot ulkomaisten jäsenosuuksien saamisista, peruspääomasta, peruspääoman korotuksista sekä kehitysluotoista ja kehitysluottojen anteeksiannoista. Peruspääomaerät ja peruspääoman korotukset eritellään vastapuolen mukaan. Kehitysluotot ja kehitysluottojen anteeksiannot eritellään vastapuolimaan mukaan. Kehitysluottojen anteeksiannot annetaan osana kehitysluottojen nettomuutosta sekä erikseen omalla rivillään. Kehitysluottojen anteeksiannot raportoidaan negatiivisena.

Lisäksi Suomen sisäisistä saamisista raportoidaan valtion varoista välitetyt kuntien välittämät luotot. Valtion varoista kuntien välittämät luotot sisältävät mm. kuntien välittämät aravalainat yhteisöille ja yksityishenkilöille. Tiedot eritellään vastapuolen sektorin mukaan. Ulkomaiset saamiset kuntien välittämistä luotoista valtion varoista annetaan tiedot A-lomakkeella.

10 Korot

Korot-lomakesivulla annetaan korkotietoja instrumenteista, joista on annettu tietoja kyselyn muilla lomakesivuilla (pois lukien kauppaluotot, oman pääoman ehtoiset sijoitukset ja johdannaiset). Täytettäväksi aktivoituvat ainoastaan ne korkorivit, joita vastaavista instrumenteista on annettu tietoa muilla lomakesivuilla. Näin ollen korkotiedot annetaan vasta, kun kaikki muut lomakesivut on täytetty.

Korkorivien numeroinnissa viitataan riviä vastaavan saamis- tai velkainstrumentin numerointiin muilla lomakesivuilla. Esimerkiksi korkorivillä A.1.1 annetaan korkotiedot koskien Yritysryhmän ulkopuoliset saamiset -lomakesivulla annettuja A.1.1 pitkäaikaisia lainoja. Korkotiedot annetaan vastapuolimaan ja -sektorin yli aggregoituina, jaoteltuna instrumenttiluokan mukaan lukuun ottamatta valtion lisäselvityksiä, joiden korkotiedot annetaan vastapuolen mukaan eriteltyinä.

Korkoerillä tulee olla seuraava keskinäinen yhteys: alkusaldo + suoriteperusteinen korko - maksettu korko + muut muutokset = loppusaldo.

Erikoistapaus

Korkorivit aktivoituvat täytettäväksi myös instrumenteille, joiden kanta- ja nettomuutostiedot on täytetty nollassi instrumenttien lomakesivuilla.

Esimerkiksi lyhytaikaisille erille, joilla ei ole alku tai loppukantaa selvitysneljänneksen aikana, mutta joille on kertynyt korkoa selvitysneljänneksen aikana, tulee antaa tiedot kertyneistä koroista. Tällöin instrumentin tietoihin A-D-lomakesivuille tulee käydä täyttämässä nollassi, jotta korkorivit aukeavat täytettäväksi.

Alkusaldo

Kertynyt, maksamaton korko neljänneksen alussa. Alkusaldo vastaa edellisen neljänneksen loppusaldoa. Alkusaldo Kysytään vain ensimmäisellä kerralla, jatkossa kohtaan tuodaan esitetytynä loppusaldo edellisen neljänneksen raportilta.

Suoriteperusteinen korko

Neljänneksen aikana kertynyt uusi korko eli korko, joka suoritusperusteisesti kohdentuu ko. neljännekselle.

Maksettu korko

Neljänneksen aikana maksettu eli kassaperusteinen korko.

Muut muutokset

Muut raportoitavan neljänneksen aikana tapahtuneet muutokset, jotka selittävät saldomuutosta, esim. korkojen pääomittaminen. Tasapainotuserä, jonka tarkoitus on lähinnä auttaa pitämään saldotieto ajan saatossa oikealla tasolla. Tyypillisesti nolla.

Loppusaldo

Kertynyt, vielä maksamaton korko raportoitavan neljänneksen päättyessä. Lasketaan automaattisesti muiden ilmoitettujen tietojen perusteella. Siirtyy seuraavan neljänneksen alkusaldoksi.